IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 189)**

z dnia 11 stycznia 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 189)

11 stycznia 2023 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Polaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426, (UE) 2019/1009 i (UE) nr 305/2011 w odniesieniu do procedur nadzwyczajnych dotyczących oceny zgodności, przyjmowania wspólnych specyfikacji i nadzoru rynku w związku z sytuacją nadzwyczajną na jednolitym rynku (COM(2022) 461 wersja ostateczna) oraz wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2000/14/WE, 2006/42/WE, 2010/35/UE, 2013/29/UE, 2014/28/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE i 2014/68/UE w odniesieniu do procedur nadzwyczajnych dotyczących oceny zgodności, przyjmowania wspólnych specyfikacji i nadzoru rynku w związku z sytuacją nadzwyczajną na jednolitym rynku (COM(2022) 462 wersja ostateczna) i odnoszące się do nich projekty stanowisk RP;

II. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 w sprawie wzorów wspólnotowych i uchylającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 2246/2002 (COM(2022) 666 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP;

III. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawnej ochrony wzorów (wersja przekształcona) (COM(2022) 667 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP.

W posiedzeniu udział wzięli: **Kamila Król** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz, Joanna Heger, Agata Domańska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Dorota Olejniczak** – ekspert ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dzień dobry, otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, posłów do Parlamentu Europejskiego, ministrów,

a także towarzyszące im osoby. Proponuję, abyśmy pkt I i II dzisiejszego porządku obrad rozpatrzyli łącznie. Czy jest ktoś przeciw? Nie ma sprzeciwu. Czy są inne uwagi do porządku dziennego? Też nie ma. Stwierdzam, że Komisja przyjęła proponowany porządek obrad.

Przechodzimy do łącznego rozpatrzenia pkt I i II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426, (UE) 2019/1009 i (UE) nr 305/2011 w odniesieniu do procedur nadzwyczajnych dotyczących oceny zgodności, przyjmowania wspólnych specyfikacji i nadzoru rynku w związku z sytuacją nadzwyczajną na jednolitym rynku (COM(2022) 461 wersja ostateczna) i wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2000/14/WE, 2006/42/WE, 2010/35/UE, 2013/29/UE, 2014/28/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE i 2014/68/UE w odniesieniu do procedur nadzwyczajnych dotyczących oceny zgodności, przyjmowania wspólnych specyfikacji i nadzoru rynku w związku z sytuacją nadzwyczajną na jednolitym rynku (COM(2022) 462 wersja ostateczna) i odnoszących się do nich projektów stanowisk RP.

Rząd reprezentowany jest przez panią minister Kamilę Król – witamy serdecznie – podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie stanowisk.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Kamila Król:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeżeli chodzi o projekty stanowiska rządu w przypadku obu wniosków, zostały one przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich 29 grudnia 2022 r.

Jeśli chodzi o zaproponowane w projektach zapisy, to mają one na celu generalnie uproszczenie, jak również przyspieszenie procedur dokonywania ocen zgodności i wprowadzania wyrobów na rynek w okresie trwania sytuacji nadzwyczajnej w ramach zarządzania kryzysowego. Jeżeli chodzi o COM(2022) 461 dotyczy on pięciu grup produktów: urządzeń kolei liniowych, środków ochrony indywidualnej, urządzeń spalających paliwa gazowe, produktów nawozowych, jak również wyrobów budowlanych.

Wprowadzenie przyspieszonych procedur na czas kryzysu w przepisach pięciu rozporządzeń objętych wnioskiem zdaniem rządu jest uzasadnione, niemniej jednak w trakcie dalszych prac nad przedmiotowym projektem będziemy proponować doprecyzowanie niektórych zapisów, między innymi dotyczących roli jednostek notyfikowanych, działających w trybie sytuacji nadzwyczajnej, również procedur wydawania tymczasowych zezwoleń, jak również źródeł finansowania działań związanych z wprowadzeniem rozwiązań kryzysowych. Zamierzamy również dążyć do wyjaśnienia zasadności zaproponowanego zakresu uprawnień Komisji do wydawania aktów wykonawczych.

Jeżeli chodzi o COM(2022) 462, to wniosek ten dotyczy czternastu grup produktów: emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń, maszyn ciśnieniowych, urządzeń transportowych, wyrobów pirotechnicznych, materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, prostych zbiorników ciśnieniowych, kompatybilności elektromagnetycznej, wag nieautomatycznych, przyrządów pomiarowych, dźwigów, urządzeń przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej, sprzętu niskonapięciowego, urządzeń radiowych i urządzeń ciśnieniowych.

Tutaj również zdaniem rządu wprowadzenie przyspieszonych procedur na czas kryzysu jest uzasadnione, oprócz dwóch dyrektyw, które dotyczą wyrobów pirotechnicznych i materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, ponieważ jeżeli chodzi o wyroby pirotechniczne i materiały wybuchowe do użytku cywilnego nie odnotowano również w sytuacjach kryzysowych, chociażby wywołanych pandemią COVID-19, problemów z pokryciem popytu. Tak że naszym zdaniem uproszczenie i przyspieszanie procedur w trybie sytuacji nadzwyczajnych w przypadku tych dwóch grup towarów mogłoby zwiększyć w sposób niezamierzony zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi, mienia, jak również środowiska. Ewentualne działania interwencyjne w przypadku tych dwóch grup nie mają tak dużej wagi jak w przypadku pozostałych grup objętych wnioskiem.

Tak jak w przypadku COM(2022) 461 będziemy również podnosić podczas dalszego prowadzenia prac wątpliwości, które wspomniałam przy omawianiu COM(2022) 461, czyli doprecyzowanie niektórych zapisów dotyczących na przykład roli jednostek notyfikowanych, działających w trybie sytuacji nadzwyczajnej, właśnie tych procedur wydawania tymczasowych zezwoleń i źródeł finansowania działań związanych z wprowadzeniem rozwiązań kryzysowych. Będziemy również dążyć do tego, by wyjaśniona została zasadność zaproponowanego zakresu uprawnień Komisji do wydawania aktów wykonawczych. Biorąc pod uwagę to, że przyjęcie przedmiotowej dyrektywy będzie wymagało transpozycji do krajowego porządku prawnego, a tym samym zmian legislacyjnych w wielu aktach prawnych krajowych, będziemy się starali, by stosowanie dyrektywy rozpoczęło się po co najmniej osiemnastu miesiącach, licząc od dnia wejścia w życie tej dyrektywy.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Pani minister, dziękuję za przedstawione stanowiska. Posłem sprawozdawcą do tych dokumentów jest pan poseł Sławomir Zawiślak. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Sławomir Zawiślak (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani minister, omawiane przez panią minister dokumenty – rozporządzenie PE jako propozycja i dotyczący go wniosek, ale także wniosek dotyczący dyrektywy PE COM 461 i COM 462 – rzeczywiście funkcjonują w jednym kierunku, czyli mają za zadanie umożliwienie normalnego funkcjonowania jednolitego rynku, w tym swobodnego przepływu towarów i usług w trakcie kryzysu oraz zapewnienie obywatelom, przedsiębiorcom i organom publicznym możliwości dostępu do różnych towarów i usług w czasie trwania sytuacji kryzysowych, w tym także towarów i usług strategicznych. Chodzi o sytuacje nadzwyczajne.

Chciałbym przypomnieć i wyrazić troszeczkę pewne zaniepokojenie, bo w dokumentach wyczytałem, że UE posiada ustanowione akty prawne, zharmonizowane przepisy dotyczące projektowania produkcji oceny zgodności wprowadzania do obrotu określonych produktów. Fakt, że może one nie są tak dokładnie przypisane do sytuacji kryzysowych, nie uwzględniają procedur nadzwyczajnych przeznaczonych do stosowania w sytuacjach kryzysowych, ale w dokumencie przysłanym nam jako posłom wyczytałem, że oprócz przed chwilą wymienionych przeze mnie aktów prawnych, Unia dysponuje wieloma mechanizmami, które mogą reagować na tego typu sytuacje.

Wymienię tylko mechanizm reagowania na szczeblu politycznym w sytuacjach kryzysowych IPCR. Był stosowany już wielokrotnie od 2015 r. – szczególnie często kryzys uchodźczy, cyberataki, klęski żywiołowe, zagrożenia hybrydowe. Był także wykorzystywany w czasie covidu i teraz w czasie agresji Rosji na Ukrainę. Mamy unijny mechanizm ochrony ludności i jego Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego ERCC, jest Grupa Zadaniowa do spraw Egzekwowania Przepisów dot. Jednolitego Rynku SMET. Mamy Europejskie Centrum do spraw Zapobiegania i Kontroli Chorób i pewnie wiele innych instytucji czy ciał unijnych, których nie wymieniłem przed chwilą.

Oczywiście Unia sporządza też plany i strategie na przyszłość. Tak się zastanawiam, czy propozycja tych aktów prawnych nie jest trochę przyznaniem się do tego, że mechanizm unijny nie funkcjonuje w sposób właściwy. To jest pytanie, które w tym momencie zadaję i nie wiem, czy ktoś mi na nie odpowie.

Natomiast jeżeli chodzi o te akty prawne, propozycje ich wprowadzenia, które skrótowo, ale właściwie precyzyjnie pani minister przedstawiła, chciałbym też zauważyć, że w projekcie na pewno rozporządzenia, ale myślę, że także w projekcie dyrektywy, zaproponowano, by Komisja Europejska uzyskała uprawnienia do przyjmowania aktów wykonawczych nie tylko w sytuacjach nadzwyczajnych, ale już na wczesnym etapie przygotowania projektów aktów wykonawczych w sprawach wspólnych specyfikacji. Rząd zauważył i w dokumencie wyczytałem, że rząd RP uważa, że proponowany zakres uprawnień Komisji Europejskiej do wykonywania aktów wykonawczych należałoby dodatkowo wyjaśnić w trakcie prac nad projektem.

Myślę, że to wręcz jest konieczne, ponieważ jeżeli funkcjonujemy w pewnym schemacie działalności, która jest obserwowana przez wszystkich obywateli państw członkowskich UE, to myślę, że do tychże mieszkańców Europy dotarły informacje pojawiające się już coraz częściej o aferach łapówkarskich w UE. Teraz w UE praktycznie oficjalnie toczy się dyskusja na temat reakcji organów władczych UE w czasie covidu, które to dyskusja podważa pewien zakres działania, decyzje wprowadzone w tym okresie, które nosiły skutki zarówno finansowe, jak i społeczne.

W związku z tym nie wiem, czy pani minister będzie mi mogła odpowiedzieć, ale w tym zakresie uprawnień Komisji Europejskiej wyczytałem, że KE będzie zobowiązana do zbierania opinii odpowiednich organów lub grup ekspertów powoływanych na podstawie stosownych przepisów UE na podstawie przeprowadzonych konsultacji i przygotowania projektu aktu wykonawczego. Tam jeszcze są zapisy, które mówią o tym, że jest procedura sprawdzająca, że akt może być nawet zmieniony i wycofany.

Natomiast ja chciałem się dowiedzieć, popierając stanowisko rządu, bo przecież trzeba reagować w sytuacjach kryzysowych, czy rzeczywiście przy projektach rozporządzenia i dyrektywy te zobowiązania do przeprowadzenia odpowiednich procedur są szczegółowo opisane? Czy to jest ogólne zdanie, które daje dowolność stosowania reakcji Komisji Europejskiej w zakresie dotyczącym przygotowania i wdrożenia tych aktów? Czy nie będzie tak, że Komisja Europejska będzie miała za duże uprawnienie?

Jest to dla mnie szczególnie ważne nawet w aspekcie stanowiska rządu. Wyczytałem bowiem, że rząd informuje nas jako posłów, że w przypadku, gdy sytuacja nadzwyczajna na jednolitym rynku pociągnęłaby za sobą gwałtowny wzrost popytu na niektóre produkty oraz w celu wsparcia działań podmiotów gospodarczych zmierzających do zaspokajania takiego popytu należałoby opracować tak zwane referencje techniczne, które spełniałyby obowiązujące zasadnicze wymagania w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa. Czy mamy też przy tym informacje, że takie referencje będą obowiązywały? Szczególnie to jest istotne w związku z czasem covidowym.

Drugi temat. Rząd twierdzi, że zasadne wydaje się ustanowienie zasady wzmocnionego nadzoru rynku, w tym w szczególności w odniesieniu do towarów wskazanych jako istotne w kontekście kryzysu; czy uwaga, że w przypadku niektórych wyrobów sama deklaracja producenta nie wydaje się wystarczająca. Czy wobec tego przy tych rozporządzeniach są takie szczegółowe przepisy, które by to stanowisko rządu, które popieram, żeby przy wprowadzaniu ewentualnych aktów prawnych sprawdzić zakres uprawnień KE do wydawania aktów wykonawczych… Tym bardziej że te rozporządzenia, te akty prawne, wiadomo, będą obowiązywały we wszystkich państwach członkowskich i będą w trybie pilnym miały moc obowiązującą.

Nie znalazłem też odpowiedzi na pytanie, jest brak informacji w materiałach, które otrzymałem, czy wymienione dziewięć podmiotów strony społecznej, którym przekazano stanowisko rządowe i ten akt prawny do konsultacji społecznych, czy one wyraziły jakąkolwiek opinię na temat tych dwóch aktów prawnych. Nie będę wymieniał wszystkich tych zacnych podmiotów działających w sferze społecznej, ale tutaj też mnie niepokoi, że nie mam informacji, czy te środowiska popierają stosowane przepisy.

Powoli kończąc, chciałbym powiedzieć, że stanowisko rządu, które podzielam, jest dla mnie zrozumiałe. Przy wprowadzaniu tych przepisów rząd interesuje się, w jaki sposób miałoby się odbywać finansowanie działań związanych z prowadzeniem wyjątkowych, kryzysowych, uproszczonych rozwiązań. Rząd twierdzi, że będzie popierał rozwiązania legislacyjne, które nie będą się przyczyniały do nadmiernego wzrostu obciążeń finansowych państw członkowskich, bo wynika, że kolejna instytucja czy kolejne akty prawne dublowalne będą wprowadzały obowiązki dla państw członkowskich do ich realizacji bez zabezpieczenia unijnych środków finansowych. Nie wiemy, czy będziemy mogli znaleźć te środki i w jakiej wysokości one będą, jakie będą koszty wprowadzenia tych rozwiązań.

W związku z tym, podzielając stanowisko rządu, zauważając wiele słusznych, w sumie krytycznych czy refleksyjnych uwag do tych rozporządzeń ze strony rządu, chciałbym ewentualnie prosić panią minister o odpowiedzi na moje pytania i zwrócenie uwagi na moje zaniepokojenie czy wskazanie kilku tematów, które są istotne. Czy UE w tych tematach przedstawiła rządowi jakieś jasne, konkretne stanowisko? Między

innymi w zakresie szczegółowych rozwiązań pod kątem kontroli Komisji Europejskiej przy wydawaniu tych aktów prawnych. Prosiłbym też na pewno o odpowiedź, jakie stanowisko zajęły organizacje społeczne, które zostały poproszone o konsultacje społeczne tych aktów prawnych.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi. Otwieram dyskusję w tym momencie. Bardzo proszę, bo były pytania do pani minister, o ustosunkowanie się. Jeśli państwo posłowie będą chcieli zabrać głos, to proszę się zgłaszać. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MRiT Kamila Król:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zaczynając od końca, tak naprawdę projektem, który jest naszym aktem parasolowym, jest SMEI, czyli rozporządzenie ustanawiające instrument nadzwyczajny jednolitego rynku, który jest przedmiotem prac Rady. Tak naprawdę, kiedy te prace będą bardziej zaawansowane, dopiero będziemy mówić o projektach, o których tu dzisiaj rozmawiamy, więc tych szczegółów tak naprawdę jeszcze niestety nie mamy, bo to wszystko dopiero będzie negocjowane.

Jeżeli chodzi o podmioty społeczne, te dziewięć, o których pan poseł wspomniał, niestety nie dostaliśmy żadnej opinii. Jeżeli chodzi o kwestie finansowe, to tutaj tak samo jak przy SMEI, które było procedowane na posiedzeniu Komisji 14 grudnia 2022 r., podkreślaliśmy również, że będziemy zgłaszać to, by nie obciążać finansowo poszczególnych państw członkowskich. Tak samo będziemy używać tego argumentu w negocjacjach nad SMEI w dalszych pracach nad tym projektem – również będziemy zgłaszać tę uwagę w procesie prac nad projektami tych dwóch rozporządzeń. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani minister. Jeszcze pan poseł sprawozdawca, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Zawiślak (PiS):

W związku z tym mam pytanie, czy wobec tego te przedyskutowane bardziej akty prawne wrócą do naszej Komisji, czy to już będzie kwestia dyskusji rządu z Komisją Europejską, z PE, i ta dyskusja będzie się mogła także toczyć bez przedstawienia opinii przez organizacje społeczne? Nie wiem, dlaczego one nie odpowiedziały? Czy nie miały czasu, czy w ogóle nie odpowiedziały? Bo myślę, że w kontekście procedowania wskazówki organizacji społecznych są istotne dla rządu, tym bardziej że jest to pewnie wymóg do dyskusji nad rozporządzeniem i dyrektywą. Myślę, że zawsze rząd był zainteresowany, co pochwalam, stanowiskiem tych organizacji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi. Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę więcej zgłoszeń. Czy pani minister jeszcze? Proszę.

Podsekretarz stanu w MRiT Kamila Król:

Tak. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie pośle, tak naprawdę to zależy od Komisji, czy będzie wola, żeby jeszcze rozmawiać o tych projektach, czy nie. Jeżeli tak, to oczywiście będzie to możliwe. Niemniej jednak nie będzie takiej możliwości, żeby przedstawiać nowy projekt. Projekt będzie mógł być tylko uzupełniany. Natomiast jeżeli chodzi o te podmioty społeczne, o organizacje, to one miały czas ustawowy na odniesienie się. Niestety nie dostaliśmy żadnego odzewu w tym temacie.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani minister. Ponieważ już nikt więcej się nie zgłasza, to chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu dokumenty o sygnaturze COM(2022) 461 oraz 462 wersja ostateczna i odnoszące się do nich projekty stanowisk RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie połączonych pkt I i II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach

związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 w sprawie wzorów wspólnotowych i uchylającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 2246/2002 (COM(2022) 666 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd reprezentuje w tym punkcie również pani minister Kamila Król. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MRiT Kamila Król:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, stanowisko rządu zostało przyjęte 21 grudnia 2022 r. i generalnie popiera inicjatywę Komisji Europejskiej, jak również zasadnicze cele nowego rozporządzenia, w szczególności te cele, które dotyczą unowocześnienia i udoskonalenia obowiązujących obecnie przepisów w zakresie ochrony wzorów przemysłowych na poziomie UE.

Chciałabym tu zasygnalizować, że rozporządzenie Rady WE nr 6/2002 dotychczas było zmienione tylko raz, w 2006 r., tak naprawdę po to, by nadać skuteczność przystąpieniu UE do haskiego systemu rejestracji międzynarodowej. Tak więc obowiązujące przepisy w zakresie wzorów przemysłowych nie odpowiadają już realiom rynkowym, gdzie tak naprawdę priorytetem jest szybkie wprowadzenie innowacyjnych i odpowiadających najnowszym trendom produktów. Przestarzałe przepisy mogą zniechęcać przedsiębiorców do zgłaszania wzorów przemysłowych, jeśli są odbierane jako zbyt zawiłe czy też niedające gwarancji ochrony dla nowo wprowadzanych na rynek produktów.

Modernizacja systemu ochrony wzorów przemysłowych na poziomie UE ma na celu zwiększenie atrakcyjności ochrony wzorów przemysłowych dla poszczególnych twórców oraz przedsiębiorstw, zwłaszcza sektora MŚP, jak również propagowanie innowacji i konkurencyjności w dziedzinie wzorów w UE. Zmiana rozporządzenia ma zapewnić funkcjonalność systemu ochrony wzorów w erze cyfrowej, większą dostępność i skuteczność w odniesieniu do poszczególnych twórców MŚP, jak również sektorów intensywnie korzystających z wzorów przemysłowych pod względem niższych kosztów i złożoności, większej szybkości i przewidywalności oraz pewności prawa.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia proponuje szereg rozwiązań, które będą miały korzystny wpływ dla zgłaszających i uprawnionych, przede wszystkim w zakresie przyspieszenia i uproszczenia procedury rejestracji wzoru przemysłowego. Doprecyzowane zostały również dotąd niejasne przepisy w zakresie definicji wzoru przemysłowego, jak również przedmiotu ochrony, co ułatwi określenie przedmiotu ochrony i egzekwowanie praw przez właścicieli wzorów przemysłowych.

Jeżeli chodzi o pozytywne skutki gospodarcze, to będą mniej złożone, mniej kosztowne procedury zgłaszania, jak też unieważniania wzorów przemysłowych. Trwała inkorporacja klauzuli napraw do rozporządzenia, a nie jako przepisu przejściowego, zwiększy pewność prawa, co wpłynie pozytywnie na rynek eksportowych polskich przedsiębiorców.

Co więcej, projekt rozporządzenia przewiduje obniżenie opłat za zgłoszenie wzorów przemysłowych na poziomie unijnym, co może tu mieć wpływ na spadek zgłoszeń wzorów przemysłowych na poziomie krajowym. Opłaty wzorów przemysłowych chronionych na poziomie UE mają duży wpływ na wysokość zgłoszeń w urzędach krajowych i tak naprawdę stanowią główny czynnik dotyczący zgłoszeń. Tak że niższe opłaty będą prowadziły do większej liczby zgłoszeń w EUIPO, tym samym utrudnią uzyskanie ochrony na poziomie krajowym. Tak naprawdę to uprawnieni będą ponosić wyższe koszty w celu ochrony i utrzymania swoich praw.

Oczywiście uproszczenie systemu opłat jest inicjatywą słuszną, niemniej jednak musimy pamiętać o tym, by nie zaburzać równowagi między unijnym a krajowym systemem wzorów przemysłowych. Równowaga powinna być zapewniona przez odpowiedni system opłat, tak więc proponowane w rozporządzeniu warianty wysokości opłat powinny zostać poddane szczegółowej analizie i szerszym konsultacjom. Tak że w trakcie prac nad dokumentem Polska będzie dążyła do tego, by skutki finansowe związane z wdrożeniem wniosku rozporządzenia były ograniczone.

Podsumowując, oceniając zbiorczo proponowane zmiany, czyli uproszczenie procedur, wprowadzenie nowych możliwości ochronnych przedmiotów wzornictwa przemysłowego, bardziej dostosowanego do możliwości nowych technologii i ery cyfrowej, oczywiście przełożą się one na zwiększenie zainteresowania wzornictwem przemysłowym i systemami jego ochrony, ale oczywiście podczas kolejnych etapów prac nad tym projektem trzeba będzie te kwestie, o których mówiłam, podnieść. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani minister. Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Grzegorz Gaża. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Grzegorz Gaża (PiS):

Zmiana rozporządzenia ma zapewnić funkcjonowanie systemu ochrony wzorów w erze cyfrowej i jego zaznaczanie większości dostępności, skuteczności w odniesieniu do poszczególnych twórców, małych i średnich przedsiębiorstw i sektorów intensywnie korzystających z wzorów przemysłowych pod względem niższych kosztów i złożoności, większej szybkości, przewidywalności i pewności prawa. Musimy tu wziąć pod uwagę, że to jest pakiet: dyrektywa i rozporządzenie. W tym dokumencie omawiamy rozporządzenie, ale dyrektywa jest jakby uzupełnieniem tego pakietu. Wnoszę o poparcie stanowiska rządu przez szanowną Komisję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi. Otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu? Nie widzę. Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2022) 666 wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu**. Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawnej ochrony wzorów (wersja przekształcona) (COM(2022) 667 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd jest reprezentowany również przez panią minister Kamilę Król. Bardzo proszę panią minister o zabranie głosu i przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MRiT Kamila Król:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, tak jak w przypadku poprzedniego punktu stanowisko rządu zostało przyjęte 21 grudnia 2022 r. Generalnie rząd popiera zasadnicze cele nowej dyrektywy, w szczególności cele, które dotyczą unowocześnienia i udoskonalenia obowiązujących obecnie przepisów.

Jeżeli chodzi o system ochrony wzorów przemysłowych w Europie, to ma on ponad 20 lat. Ustawodawstwa państw członkowskich dotyczące wzorów przemysłowych zostały tylko częściowo zharmonizowane dyrektywą 98/71/WE PE i Rady z 1998 r. Tak więc obowiązujące dzisiaj przepisy w zakresie wzorów przemysłowych nie odpowiadają już realiom rynkowym, gdzie priorytetem jest szybkie wprowadzanie innowacyjnych i odpowiadających najnowszym trendom produktów.

Dlatego też głównym celem projektu w sprawie prawnej ochrony wzorów przemysłowych jest wspieranie innowacyjności i tworzenia nowych produktów w erze cyfrowej. Taka ochrona praw ze wzorów przemysłowych powinna być skuteczna, spójna, dostępna i dostosowana do przyszłych wyzwań. Producenci zyskujący przewagę konkurencyjną powinni mieć możliwość objęcia możliwie najszerszą ochroną nowych i oryginalnych cech swoich produktów, także tych, które wynikają z użycia najnowszych innowacyjnych technologii.

Tak więc nowe przepisy będą miały na celu zwiększenie dostępności i atrakcyjności systemu wzorów przemysłowych dla MŚP. Jest to zgodne z celami krajowej polityki gospodarczej, wspierającej małych i średnich przedsiębiorców. Zmiana dyrektywy ma zapewnić funkcjonalność systemu wzorów w erze cyfrowej, jego znacznie większą dostępność

i skuteczność w odniesieniu do poszczególnych twórców MŚP i sektorów intensywnie korzystających ze wzorów przemysłowych pod względem złożoności, większej szybkości, przewidywalności i pewności prawa. Co więcej, otwarcie się na nowe rodzaje wzorów przemysłowych bezpośrednio będzie miało przełożenie na wzrost kreatywności twórców.

Trzeba tu podkreślić, że należy docenić proponowane zmiany przepisów. Uszczegóławiają one definicje wzoru i produktu, jak również zakresu przedmiotu ochrony, co będzie zapewniało większą pewność prawa, jak również przejrzystość w odniesieniu do kwalifikowalnego przedmiotu ochrony wzorów.

Niemniej jednak oprócz dostosowania do postępu technologicznego trzeba również zadbać o jasność wskazanych regulacji. Wątpliwości budzi proponowane wyłączenie możliwości przeprowadzania ograniczonego badania wzorów. Obecnie obowiązujące przepisy krajowe, które dotyczą wzorów przemysłowych, umożliwiają wstępne badania zdolności rejestrowej wzorów przemysłowych. Są one efektywne, ponieważ umożliwiają eliminację rejestracji wzorów, które w sposób oczywisty nie są nowe, a jednocześnie jest zapewniona pewność prawa.

Co więcej, nierozwiązanym problemem pozostaje również ochrona rynku wtórnego widocznych części zamiennych. W dwunastu państwach członkowskich rynek nie został zliberalizowany w tym względzie. W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych zainteresowane środowiska co do zasady wyraziły aprobatę w stosunku do zaproponowanych zmian. Niemniej jednak rozwiązanie, które dotyczy przyznania dziesięcioletniego okresu przejściowego krajom, w których nie obowiązuje klauzula napraw uniemożliwi wywarcie jakiegokolwiek wpływu na rynek widocznych części zamiennych w tych krajach przez kolejnych 10 lat. Tak naprawdę więc ten rynek pozostanie rozdrobniony, natomiast producenci samochodów nadal będą mieli uprzywilejowaną pozycję ze względu na monopolistyczną sytuację w tychże krajach.

Jeśli chodzi o proponowany wariant alternatywny, wskazujący na pełną liberalizację wszystkich wzorów, to z otwarciem dla konkurencji w całej UE rynku ściśle dostosowanych części zamiennych, rozszerzając go na istniejące i nowe wzory – może to zdynamizować rynek części zamiennych w Polsce, kreując nowe miejsca pracy. Polscy przedsiębiorcy, którzy już działają na tym rynku, będą mogli swoją działalność rozwijać na nowych rynkach, w krajach, gdzie obrót do tej pory miał charakter ograniczony.

Tak że tutaj, tak jak w przypadku poprzedniego wniosku, jeżeli chodzi o zbiorczą ocenę zaproponowanych zmian – czyli uproszczenie procedur, wprowadzenie nowych możliwości ochronnych przedmiotów wzornictwa przemysłowego, bardziej dostosowanego do możliwości nowych technologii, jak również ery cyfrowej – to zwiększą one zainteresowanie wzornictwem przemysłowym i systemem jego ochrony, więc zasługują na poparcie. Oczywiście te wszystkie wątpliwości, o których mówiłam, będą podnoszone na kolejnych etapach procedowania przedmiotowego projektu.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję, pani minister. Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Grzegorz Gaża. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Grzegorz Gaża (PiS):

Musimy pamiętać, że w obecnym stanie prawnym wzory przemysłowe chronione są w UE na dwóch poziomach: na poziomie krajowym i unijnym. Dlatego projekt nowej dyrektywy ma w szczególności na celu modernizację i poprawę istniejących przepisów dyrektywy dzięki zmianie przestarzałych przepisów, zwiększeniu pewności prawa oraz doprecyzowaniu praw do wzorów pod względem zakresu i ograniczenia. Chodzi też o osiągnięcie większego zbliżenia krajowych przepisów i procedur dotyczących wzorów. Dlatego musimy być bardzo ostrożni, akceptując warunki tej dyrektywy, ale zarazem wnoszę o przychylenie się do stanowiska rządu.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu? Nie ma zgłoszeń. Wobec tego chciałbym chciałbym zaproponować następującą kon-

kluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2022) 667 wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu**. Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos na tym posiedzeniu Komisji? Nie widzę, nie słyszę. Stwierdzam, że tym samy porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję wszystkim za udział. Zamykam posiedzenie Komisji.